

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ "ΛΑΟΣ,"

«Ἀληθινὸς Σοσιαλισμὸς τοῦ Κράτους δὲν ὑπάρχει σήμερον στὴν Ἑλλάδα. Ὁρμάζουμε ἐπὶ τὴν πίεσιν ἐκ μέρους τῶν ἐργατικῶν τάξεων πού ἀναγκάζει τίς ἀστικές κυβερνήσεις νὰ δέχονται ἕνα σοσιαλισμὸ ἰδιότους (Ἐργατικὲς Νομοθεσίες) γιὰ νὰ μὴ παρασέρνεται ὁ ἐργάτης στὸν ἐπαναστατικόν. Ἐδῶ ὅμως οὔτε ὀργανώσεις ἐργατικὲς σοσιαλιστικὲς ὑπῆρξαν γιὰ νὰ πιέσουν οὔτε τὸ κράτος αἰσθάνθηκε καμμιά ἐργατικὴ πίεσιν γιὰ νὰ ἐνεργήσῃ μόνον του. Ἡ «Ἐργατικὴ Νομοθεσίς τῆς Ἑλλάδος» εἶναι—ποῖος δὲν τὸ βλέπει;—καθαρὸ ἔργο τοῦ πολυτεχνίτη Βενιζέλου—κι' ὅχι τοῦ Ε. Κ. Ἀ. ἢ τῶν κοινωνιολόγων—τοῦ Βενιζέλου πού στὸ λόγος τοῦ τῆς Θεσσαλίας (1910, Νοέμβριος) εἶχε ὑποσχεθῇ «νὰ μεριμνήσῃ ὑπὲρ τῶν βιομηχανικῶν ἐργατῶν ἐξασφαλίζων διὰ νόμῳ τὴν τε υἰεῖαν τῶν ἐν τοῖς ἐργοστασίοις κτλ.» καὶ θέλησε νὰ κρατήσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του. Μὰ ὑπὸ τότες πέρασαν καιροὶ καὶ ζαμάνια, οἱ ἐργάτες ξύπνησαν, οἱ ἀπεργίες θέριψαν, ἡ «Ἐστία» ἐσκουξε. Κ' ἦρθε ὁ καιρὸς πού τραῖα ὁ Βενιζέλος τὰ μαλλιά του, καταλαβαίνοντας τὸ φοβερὸ **ὀλισθημα**: Τὸ κοινωνικὸ ζήτημα δὲν εἶναι παιγνίδι. Καταδρόχισε ὀλόκληρο Μπίσμαρκ.

Καὶ νὰ πού ὁ χωρισμὸς τῶν τάξεων στὴν Ἑλλάδα ἔγινε, κι' ὁ πόθος τῶν σοσιαλιστῶν πραγματοποιήθηκε. Τὸ Ἐπιμελητήριον τῶν βιομηχάνων Πειραιῶς ὀργανώθηκε, οἱ βιομηχανοὶ Ἀθηνῶν καλοῦνται τώρα ἐπείγοντως διὰ τῆς «Ἐστίας» σὲ τακτικὰ συνεδρία. Κι' αὐτὴ ἡ ἴδια ἀκόμη—τί χαρακτηριστικώτερο συμμάδι τῶν καιρῶν;—ἀγκαλιάζοντας τοὺς μεγαλοαστοὺς, βρίσκει εὐτυχίον τρόπο νὰ γυρίσῃ μεθαύριο τὴν πλάτην στὸ Βενιζέλο, γιατί εἶχε τόσο ἐκτεθῇ μαζὺ του πού δὲ θὰ μπορούσε πιά νὰ μεταβιβάσῃ τὸ «μαχαζὶ» πάσης κυβερνήσεως στὸ ὄνομα τῆς ἐρχομένης κυβερνήσεως.

Ὁ βενιζελικὸς φιλεργατισμὸς μετὰ τὸ τέλος τοῦ 1914, ὅπου εἶναι, πεθαίνει. Οἱ ἐργατικὲς νομοθεσίαι ἀντὶ ναυξήθουν θάναθωρηθουν. Ἡ ἀστικὴ κυβέρνησις ἀρχισεν νὰ δείχνει πιά φανερά τὴν δυσφορίαν τῆς στοὺς φιλεργάτες κι' ἀντὶ νὰ προθυμοποιηθῇ νὰ ψηφίσῃ τὴν Β'. σειρά τῶν ἐργατικῶν νόμων πού περιμένει ὁ κ. Θεοδωρόπουλος, τὴ βρίσκουν πρόθυμη νὰ τοὺς ἐυλίσι. Κ' ἐπὶ ἑλῆ αὐτὴ ἡ φιλεργατικὴ πολιτικὴ στὴν Ἑλλάδα πού γεννήθηκε ἀπὸ λόγους καθαρὰ δημοκρατικούς, σταματᾷ τὴν ἐπαύριον τῆς ἀπεργίος τῶν Σιδηροδρομικῶν καὶ τοῦ ξυπνήματος τῆς ἀστικῆς τάξεως, στὶς ἀκόλουθες δηλώσεις τῶν κυβερνητικῶν ἐφημερίδων πρὸς τὰ τρομαγμένα πλῆθη τῶν ἐργοδοτῶν: «Ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἐτοιμὴ νὰ πατάξῃ εἰς πᾶσαν στιγμὴν πᾶσαν νῦν ἐργατικὴν ὑπερδασίαν» («Ἐθνος», κύριον

ἄρθρον, 24, 8, 1914), συμφωνοῦν μετὰ τὴν βενιζελικὴν ῥήτραν τοῦ «εἰς πᾶσαν περίστασιν θὰ εἴναι τὸ ἀσφαλέστερον ἔρεισμα τῆς τάξεως καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καθεστώτος» (πρακτικὰ Βουλῆς, ἀγροτικὸ ζήτημα, Μάρτιος 1911). Ὅλος ἄλλως τε ὁ ἀστικὸς σοσιαλισμὸς ἀπόβλεπε «εἰς τὴν δι' ὀρισμένων ἀνακουφιστικῶν παρὰχωρήσεων μείωσιν καὶ ἀναστολὴν τοῦ ἀκρατήτου καὶ δυναμένου νὰ προκαλέσῃ καταστροφὰς σοσιαλιστικοῦ ρεύματος» προσέθετεν τὸ «Ἐθνος».

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια. Οἱ σοσιαλιστὲς τὴ φώναζαν ἀπὸ τὸ 1911. Ἐτοὶ μπαίνουν τώρα εἰς τὴν θέσιν τους. Τὸ Κράτος πηγαίνει μετὰ τὴν κυρίαρχη τάξιν τῶν ἀστῶν, στὴν ὁπαία ἀνήκει, κ' οἱ ἐργάτες μένουν στοὺς πέντε δρόμους καὶ τοποθετοῦνται ἕνας ἕνα σὰ σοσιαλιστικὰ ὁδοφράγματα.

Ἐνας μοναχὰ δὲν ἔχει τώρα πού νὰ σταθῇ: ὁ δορυφόρος τοῦ στυγεροῦ σοσιαλισμοῦ τοῦ Κράτους, τὸ Ἐργατικὸ Κέντρο Ἀθηνῶν, ἡ «Λαός», ἡ Θεοδωρόπουλος. Ξεκάρφωτος στὸ κενόν, βρίσκεται στὴν ἀνάγκην νὰ δείξῃ πρωτοβουλία. Τί θὰ κάμῃ; Τί θὰ ποίῃ; ἡ χάρτινη δημοσπονδία; Πῶς θὰ ἐξασφαλίζονται «στὸ μέλλον τὰ βουλευτικὰ mandats»;

Ἡ λύσις βρέθηκε, ἀν κρίνουμε ἀπὸ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ «Λαοῦ» καὶ τὴν τάσιν του πρὸς τὸν Μαρκισμό. Κοιτᾷ δὲν εἶναι οἱ φιλεργάτες. Μυρίστηκαν, ἀπὸ καιρὸ πῶς καίποτε αὐτοῦ θὰ κατάληγαν τὰ ἐργατικὰ πράγματα. Καὶ μὴν μπορῶντας πιά νὰ νικήσουν σὲ μιὰ κυβέρνησιν **ἀντιεργατικὴ**, ἀποφάσισαν φαίνεται νὰ προσποιηθῶν ὁ σοσιαλιστὴ Μ' ἕνα βίσιον σκαπτικώτερον ἐργατικὸ πρόγραμμα ὑπολογίζει τώρα νὰ ᾤσῃ συνέχεια δράσεως κάθε φιλεργάτης Μανωλίδος ἀλλάζοντας τὰ βούχα ἄλλως.

Πόσο γελιοῦνται! Κι' ἀν ἀκόμη ἀναγκάζονται νὰ συνταχθῶσιν μετὰ τίς ἀρχὰς τοῦ Σοσιαλιστικοῦ Κέντρου καὶ νὰ πεινέσουν ἕτι ἄλλοτε ἀτίμηταν, πάλι: θὰ μᾶς εἶπεν ἀδύνατον νὰ συνθηκολογήσουμε μαζὺ τους. Οἱ ἀγαθὲς καρδίαις πού ποθοῦν νὰ δοῦν ἐνωμένους ἔλους τοὺς Ἑλλήνας ἐργάτες καὶ σοσιαλιστὰς δὲν πρέπει νὰ λυπηθῶν γι' αὐτό. Ἀς βεβαιωθῶν πῶς οἱ σοσιαλιστὲς πού σκέπτονται: ἔτσι δὲν τὸ κάνουν ἀπὸ τὸ φόβον μήπως οἱ ἐπιτίθεται φιλεργάτες τοὺς ξετοπίσουν ἀπὸ τὰ... λιβάδια τὰ σοσιαλιστικά. Αὐτὰ ἀνέχουν στὸν ἐργάτη σοσιαλιστὴ, ἐπειδὴ ἅμα ὁ ἐργάτης μορφώνεται σοσιαλιστικὰ, κανεὶς δημοκράτης δὲν μπορεῖ πιά νὰ τὸν ἐκμεταλλευθῇ.

Σκεφθῆτε ὅμως: ὁ κ. Θεοδωρόπουλος σοσιαλιστὴς! Δὲ θάναί αὐτὸ τέλεια γελοιοποίησις τοῦ Σοσιαλισμοῦ στὴν Ἑλλάδα; Πῶς θὰ συνδυάζει ὁ Ἑλλήνας ἐργάτης τὸ ἀμαρτυρὸν παρελθόν τοῦ Ε. Κ. Α. μετὰ τὴν σοσιαλιστικὴν ἰδέαν δίχως νὰ προέρχεται βλάβη γι' αὐτὴν ἀπὸ τὰ ἐγκλήματα ἐκείνου; Πῶς νὰ ἐξαγνισθῶν τεσσάρων χρόνων κακουργήματα τῶν φιλεργατῶν ἐναντίον τοῦ Σοσιαλισμοῦ; Ποιά ἂν αὐτὰ νὰ σὰς πρωτοθυμίσουμε;

Στὶς ἐθνικὰς, στρατιωτικὰς ἢ θρησκευτικὰς ἐορτὰς ἔσερνε τὰ ἐργατικὰ λάβαρα πότε κάτω ἀπὸ τὴν Μη-

(*) Ἡ ἀρχὴ τοῦ στοῦ περασμένου φύλλου.

τρόπολη, τότε στο παλάτι, ή στεφάνωνε τή Β'. Μεραρχία («Λαός» 31, 5, 1914)

Στις σχέσεις του με τὸ ἄλμα πουλούσε τοὺς ἐργατικούς ψήφους γιὰ 2000 δρ. τὸ χρόνο ἐπιχορήγησιν ἀπὸ τὴν ἀστική δημοχρεία («Διαχείρησις Ε. Κ. Α. 1913—1914»).

Στοὺς ἐργάτες ποὺ γύρευαν νὰ ἐξασκήσουν σοσιαλιστικὸ ἐλεγχὸ ἀπαντοῦσε με τὴ διαγραφὴ, τὴν ἀστυνομία καὶ τὴ φυλακή. («Λαός» 31, 5, 1914).

Στὴ Βουλὴ ψήφισε πολεμικά Συμβούλια Ἐπιχειρήσεως καὶ ὅ,τι ἤθελε ὁ Βενιζέλος. (Βλ. Πρακτικά Βουλῆς).

Στὰ συνέδρια, οἷς διαλέξεις, στὰ συλλαλητήρια, οἷς ἀπεργίες ὀργάνωνε ἄγριο μπουκοτάξ ἐναντίον τῶν σοσιαλιστῶν. (Βλ. «Χρόνος», διώξιμο Σπ. Μελά ἀπὸ τὸ Ε. Κ. Α., 11, 12, 1912).

Στὸ ζήτημα τῆς δημοτικῆς γλώσσας ποὺ οἱ σοσιαλιστὲς τὴ μεταχειρίζονται ὡς ὄργανο στὴν προσπάθειά τους, οἱ φιλεργάτες εὗρισκαν εὐκαιρία νὰ κτυποῦν τὸ Σοσιαλισμὸ ὡς μισωγία, αἰμιμείξια, μαλλιαρισμὸ καὶ νὰ ξυπνοῦν στὶς ἀπλῆς ψυχὰς τῶν ἐργατῶν τὶς πρὸ βαθιὰ κοιμώμενες προλήψεις. (Βλ. «Ἐφημ. τῶν Ἐργατῶν», 8 Σεπτ. 1912 καὶ «Νουμά» ἀριθ. 486—7, 1912).

Μ' ἓνα λόγὸ τὸ κῆλὸ ποὺ προξένησαν οἱ φιλεργάτες στὸ σοσιαλιστικὸ ἄγωνα εἶναι ἀπέραντο. Κ' οἱ βλάδες του θὰ φανοῦν μεθ' αὐτοῦ ὅ,τι ἔλη τους τὴν ἔκτασιν ὅταν ὁ Σοσιαλισμὸς θὰ γωνιζέται νὰ ῥίξῃ κάτω τὰ ἐμπόδια ποὺ ἔστησαν οἱ φιλεργάτες στὸ δρόμο του. Αὐτοὶ εἶναι καὶ οἱ χειρότεροι ἐχθροὶ του. Αὐτοὶ ἐπέυλησαν τὴν ἐργατικὴ τάξιν στὴν κεφαλαιούχου δειχνοτάς τους, με τὸν τρόπο τῆς ἰδρύσεως ἀστικῶν ἐργατικῶν κέντρων, ἓνα ὅπλο ἀπὸ τὰ πρὸ δόλθηρα γιὰ τὸ κτύπημα τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος. Ἐπίσης με τὸ θαλάσσιον ποὺ ἔκαμαν τῶν διαφόρων κοινωνιστικῶν ἰδεολογιῶν, θὰ παρτείνουν, ποῖός ἔφερε γιὰ πόσα χρόνια ἀκόμη, τὴ σύγχισιν, στὸ κεφάλι τοῦ Ἑλλήνα ἐργάτη, ὅσον ἀφορᾷ τὸ θεωρητικὸ μέρος τοῦ ζητήματός του.

Μὰ μήπως ἀκόμη αὐτοὶ δὲν ἔδωσαν ἀφορμὴ με τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς πολιτικῆς ψήφου τῶν ἐργατῶν, νὰ γεννηθῇ στὴ Ἑλλάδα καὶ Συνδικαλισμὸς καὶ νὰ κτυπηθῇ ἀπὸ ἐπιπολαιότητα, ἐξαιτίας λίγων δημοκόπων φιλεργατῶν, μιὰ μάρξιστικὴ ἀρχή, ἓνα ἀπὸ τὰ πρὸ ἀποτελεσματικὰ μέτρα τοῦ ξεσκαχώματος τῶν ἐργατῶν ἢ πολιτικῆς ὀργάνωσιν, ἢ πολιτικῆς ψήφου τοῦ Ἑλλήνα ἐργάτη, ὁ ὅποιος δὲν ἔχει σήμερον στὰ χέρια του ἄλλο ὅπλο ἀπ' αὐτὴ;

Στὸ μέλλον ὅπως καὶ στὸ παρὸν ἡ συνεργασία τῶν σοσιαλιστῶν με τοὺς φοδερωτέρους αὐτοὺς ἐχθρούς τοῦ ἐργάτη εἶναι ἀδύνατη. Κανεὶς ἀγνὸς σοσιαλιστὴς δὲ συχώρεσε οὐτε θὰ συχωρήσῃ μέτ' στὴν ψυχὴ του ἓνα ἔργο ποὺ με τὴν ἀνελικρινεία του γέννησε μιὰ γενικὴ ἀντιπάθειαν στὴν Ἑλλάδα. Τὴν καλλίτερην ἀπόδειξιν σ' αὐτὸ τὴ δύνουν τὰ ἀπειρα ἐντυπα, ψηφί-

σματά, προκήρυξεις, ἄρθρα καὶ γράφηκαν ἐναντίον τοῦ ἀπ' ὅλους τοὺς φιλελεύθερους ἀνθρώπους τοῦ τόπου μας. Δὲν ὑπάρχει ἐργατικὴ ὀργάνωσις ἢ Ἑλληνας μ' ἓνα θοῦ σοσιαλιστικῆς ἰδέας ποὺ νὰ μὴν ἀποκήρυξε τὴν κακοήθειαν τοῦ Ε. Κ. Α. (1).

Ἰδοὺ γιὰτί, ἀν ἡ ἀστική σπρωξιά τοῦ Βενιζέλου πρὸς τὸ φιλεργατισμὸ φέρει τοὺς φιλεργάτες κατὰ μᾶς, θά ντικρύσουν τὴ σοσιαλιστικὴ κλωτσιά.

Λέτε νὰ μὴν ἔχουν μετρήσῃ τὰ ἐγκλήματα τους; Λέτε νὰ μὴν ψηφοῦν τὴ λήγην σοσιαλιστικῆς συνειδήσεως ποὺ ὑπάρχει σήμερον στὴν Ἑλλάδα; Πάνε λοιπὸν νὰ μᾶς στήσουν τριπλοποδιά;

Ἄς τὸ βγάλουν ἀπὸ τὸ νοῦ τους. Ὁ πόλεμος ἐναντίον τους τώρα ἀρχίζει. Καὶ θὰ περάσουν πρῶτα ἐπάνω ἀπὸ τὰ πτώματα ἔλων τῶν εἰλικρινῶν σοσιαλιστῶν, ἂν ἐπιχειρήσων νὰ σατυρίσουν, οἱ σάτυροι αὐτοί, στὴν Ἑλλάδα, τὰ ὁραιότερα ἰδανικά τῆς ἀνθρωπότητος.

Ν. ΓΙΑΝΝΙΟΣ

(1) Βλ. Ψήφισμα Ἐργατικοῦ Κέντρου Βόλου «Χρόνος» 16. 12. 1912. Ἐπίσης «Ἀμυνα» 1, 8, 1912. — «Ἐρευνα» Ἰανουάριος 1911, «Σοσιαλιστικὴ Δημοκρατία» ἀρ. 314. — «Νουμάς» Τετ/τῆ 1912, ἄρθρον Α. Τσανοῦ. — Προκήρυξις Σοσιαλ. Κέντρου Ἀθηνῶν, Ἀπρίλ. 1914 καὶ κατ.

TRILUSSA. — Ἐνας ἄπλοος ποντικός, ἀτρόμητος, χιόουνταν σπουδάζοντας τὸν τρόπο πῶς νὰ μπεῖ στὴν ἀποθήκη ἐνὸς μπαζι. Καὶ ὅπως εἶτανε λίγ' ὅς σάν πρὸς αὐτὸν δὲ δυσκολεῦντο νὰ περάσει ἀπὸ μιὰ μικρὴ τρυπίδα.

Ἔτσι οὐ λημισμένος ὡς ποῦνταν, ροχάνει τὸ κεφαλοῦρι. ἔκανε μιὰ σπινὰ στὸ κασιγιάλι καὶ ῥήμαξε τὸ Ὀλλαντέζικο. Ἀπ' ὅλη αὐτὴ τὴν πλοῦσια συλλογὴ τῶν τεριῶν, ἤθελε νὰ δοκιμάσῃ ἀπὸ λίγ' οὐδ' αὖν τὸν εἶχανε διορίσει πραγματογνώμονα.

Ἐτρωγε σὰ λύκος, σὰ γουρούνη. Μ' ἓνα λόγον δεινένησε σὰ μεγάλος κύριος. Καὶ σὰ βράδιασε πιά, ἀφοῦ τὴ γέμισε καὶ τὴν ξαναγέμισε, ἀποφάσισε νὰ τοῦ δίνει ἀπὸ κεῖ ποὺ ἦρθε. Μὰ ἡ τρύπα πιά δὲν τονε χωροῦσε. φουσκωμένος καὶ θῶς εἶταν, καὶ τοῦ κάκου σερμιγνόντανε. Μόλις τὸ κεφάλι οὐ μποροῦσε νὰ περάσει.

— Μὴν παιδεύσαι ἄδικα, τοῦ λέει ἓνας ποντικός παλιὸς τοῦ μπαζιῶ. Ἐδὼ θὰ τὴν πλερώσεις τὴν κακὴ σου πρῶξιν. Ἄ θέλεις νὰ βγῆς ἀπὸ δῶ, ἀγαπητέ μου σύντεκε, πρέπει νὰ γίνεις πάλι ὅπως εἴσουν αὐτὸς, λιγνός, πεινασμένος, φόβος ἂν ὁ τὴν ἀδυναμία, ὅπως εἴσουν αὐτὸν μπερδεύεις.

— Τότε καὶ γὼ, εἶπε κείνος, δὲν τὸ κοινῶν ἀπὸ δῶ. Μὴ δὲ εἶμαι κίνας βλάκας; Μὴ ποὺ βρέθηκα δῶ πέρα, ξακολουθῶ νὰ τρώγω, καὶ ἂν κλαίει ποὺ τῆχει.

ΜΑΡΚΟΣ ΑΥΡΗΛΙΟΣ. — Ὁ καλύτερος τρόπος γιὰ νὰ ἐκδιηθεῖς δὲν εἶναι νὰ βλάψῃς. Κάνε πάντοτε κατὰ τὴν ἐλπίδα στὸν ἄνθρωπον, καὶ ἄρνε τὴ σταθερὴ σου αὐτὴ γενναιοφροσύνη νὰ εἶναι ἡ μόνη σου χαρὰ.

